

**СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ В УКРАЇНІ:
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВІЙНИ,
ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ**

Катерина Герета

студентка

Науковий керівник: Олена Валігун

викладач

Львівський професійний коледж

готельно-туристичного та ресторанного сервісу

Після відновлення сфери обслуговування через довготривалу пандемію Covid-19 нас спіткала нова проблема – повномасштабне вторгнення російських військ на територію України. Масові зруйнування, вбивства, окупації та депортації призупинили розвиток більшості сфер послуг.

За місяць війни український бізнес втратив більше, ніж за два роки пандемії. Обсяг завданої шкоди та довгострокові наслідки оцінити важко, адже бойові дії на території країни тривають.

Готельно-ресторанний бізнес зазнав величезних втрат. В умовах війни та повномасштабного вторгнення люди чимраз менше користуються найпопулярнішими послугами в ресторанах і готелях (весілля, дні народження, ділові конференції та офіційні зустрічі і/або бенкети).

У готелів є більша преспектива з огляду на біженців, які прагнуть знайти, якщо не постійне, то хоч тимчасове місце проживання. Це пов'язано зі значним збільшенням попиту орендних послуг, відповідно ціни на житло зростають, або стрімко зменшується наявність оголошень. Тож готельний бізнес, статистично зазнав менше втрат, ніж ресторанний [3].

Також тепер усі заклади, що стосуються обслуговування, за статтею 30 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», зобов'язані перейти на українську мову. Переважно на сході України найбільше порушують цю статтю, через що мають погану репутацію та відгуки [1].

Зміни в роботу закладів розміщення внесла й комендантська година. Через обмеження в часі дещо ускладнюється процес поселень і виселень, основне навантаження припадає на денну зміну. Крім того, через комендантську годину працівники іноді проживають на території готелів. Також обмежено працюють ресторани, бари й інші сервіси, як-от салони краси, спа-зони тощо. Деякі готельні послуги недоступні під час повітряних тривог [2].

Сьогодні стан готельного-ресторанного ринку в Україні залежить від регіону: те, як працюють такі об'єкти, і чи відкриті вони взагалі, визначають за тим, у якій області вони розташовані, наскільки віддалені від місць бойових дій. Найліпшою є ситуація у західній частині України: Івано-Франківській, Львівській, Тернопільській і Закарпатській областях.

Список використаних джерел

1. Рихільський Р. Бізнес в умовах війни: хто зазнав найбільших втрат та як відновлюються підприємства. – URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/03/23/684549/> (дата звернення: 20.09.2022).

2. Delo.ua Суспільство: Ринок праці в умовах війни: хто постраждав найбільше та кого шукають роботодавці в Україні. – URL: <https://delo.ua/uk/society/rinok-praci-v-umovax-viini-xto-postrazdav-naibilse-ta-kogo-sukayut-robotodavci-v-ukrayini-396670/> (дата звернення: 20.09.2022).

3. Commercial Property Встояти під час війни: як працюють готелі України. – URL: <https://commercialproperty.ua/analytics/vstoyati-pid-chas-viyni-yak-pratsyuyut-goteli-ukraini/> (дата звернення: 21.09.2022).